

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл җирлеге Советы**

КАРАР

№ 9

Кәрәкәшле авылы

2019 елның 4 июле

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл җирлегенең законнарга һәм җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларга үзгәрешләр мониторингын үткәрү турында Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү буенча эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы “Кәрәкәшле авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл җирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы кушымтадагы Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы, Ютазы районы, Кәрәкәшле авылы, Мирфатыйх Зәкиев урамы, 47 йорт адресы буенча урнашкан мәгълүмати стендында, шулай ук Ютазы муниципаль районының <http://jutaza.tatarstan.ru> рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгыма алам.

Кәрәкәшле авыл җирлеге

Башлыгы урынбасары



Р.Ә.Халиуллина

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм
муниципаль норматив хокукый актларға үзгәрешләр кертү
мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Закондагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый норматив актларына мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэмин итү өчен жирле үзидарә органнарының үз вәкаләтләре чикләрендә магълүматлар жыю, аларны гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тоту.

2. Мониторинг Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлеге белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып тора :

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында, муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуы ихтыяҗы булуын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, кимчелекләрне бетерү, хокукый җайга салуда кабатлаулардан арыну;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

гамәлдән чыккан (актуальлеген югалткан) яисә кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

норматив актлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү .

6. Мониторинг үз эченә түбәндәгеләрне жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләрне бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлегә Уставын, муниципаль актларны .

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

муниципаль актларны хокукый жайга салуны аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакуләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларны камилләштерү мөһимлегә яки кимчелекләре турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатъләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатъләр:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренең, семинарларның, ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткэрү тәртибе

8. Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткэрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләрне анализлау аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актларын (суд практикасы);

прокурор җавабы актларын.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукый актлар чыгару эше нәтиҗәләрен теркәү максатларында, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы карары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәмин иткән мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Гарант" мәгълүмат системасында контрольга куелган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

"Гарант" мәгълүмат системасына хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ закончалык аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан мәгълүмат керүе.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамәлдән чыгаруны) дип саналышын

тээмин итү, элге Нигезлэмэнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль актларның куллану практикасы турында мәғлүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларының, ирекләренең һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгеләнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда, жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләренең үтәлеше;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуның тулылығы;

хокук нормаларында каршылыklar;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәғнәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертөрдәге тәжрибә булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжын тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң, 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткөрүгө нигез булып граждандарнын, юридик затларнын, шәхси эшкарларнын, дәүләт хакимияте органдарнын, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органдары депутатларнын мөрәжәгатьләре, шулай ук «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан тыш башка прокуратура мәгълүматы торганда, мониторинг алар кәргәннән соң, 30 көн эчендә гәмәлгә ашырыла. Әлеге очракларда мониторинг үткөрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларынның ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органдарнын норматив-хокукий актлар чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге Нигезләмәнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарынның тиешле акты үзгәртелгән көннән соң, ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар Кәрәкәшле авыл жирлеге жирле үзидарә органдары житәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча, мониторинг нәтижәләре турында хисап тотат.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүматны;

мониторинг үткөрү башкаручылары турында мәгълүматны;

мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүматны;

хокукий җайга салу предметынның кыскача характеристикасын, мониторинг үткөрү нигезләрен.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәрне;

тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар, законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен жибәрелә. Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган һәм анда кертелмәгән муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норматив документлар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый документлар чыгару эшчәнлеген өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплылыкта булалар.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы була.